

XXXIII.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om det offentlige Fattigvæsen.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 14de Februar 1875).

Under 28de Mai og 11te Juni 1869 blev der af Regjeringen nedsat en Kommission til at tage Fattigvæsenets Ordning og de dermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal under Overveielse samt til at fremkomme med et paa de indvundne Resultater grundet Forslag til den lovmæssige Ordning af de paaagjældende Forhold. Denne Kommission afgav sin Betænkning under 6te Oktober 1871, hvorefter et paa Grundlag af denne udarbejdet Forslag til Lov om det offentlige Fattigvæsen blev af Regjeringen forelagt i Landstinget i Samlingen 1872—73. Behandlingen deraf blev tilendebragt i Landstinget; men da Rigsdagen kort efter sluttedes, naaede det ikke at komme til Behandling i Folkethinget. Derefter blev i Rigsdagsamlingen 1873—74 et nyt Lovforslag om samme Gjenstand, tildels afsattet i Overensstemmelse med de af Landstinget vedtagne Forandringer i det tidligere Forslag, forelagt Folkethinget; men Forslaget naaede ikke at komme til 2den Behandling. I den Betænkning, som ovennævnte Kommission under 6te Oktober 1871 afgav, fremtraadte som den første og væsentligste Hovedfordring, at der ved Siden af det offentlige Fattigvæsen bør organiseres et frit Forsørgelsesvæsen, idet Kommissionen holdt sig overbevist om, „at enhver Reform af Fattigvæsenet ikkun i ringe Grad vil kunne virke til at standse den stedse stigende Byrde af den offentlige Fattigunderstøttelse, naar den ikke støttes af en godt organiseret og virksom fri Fattigforsørgelse“. En nødvendig Følge af denne Grundsatning maatte blive Fordringen om at adskille de Trængende i bestemte Klasser, som hver for sig behandlede efter forskjellige, men ensartede Regler for hver Klasse. Kommissionen frem sætter ogsaa denne Fordring i fuld Skarphed, idet den gjør den offentlige Forsørg til Gjenstand for to Love og saa-

ledes ganske holder de to Klasser ude fra hinanden, idet den udtaler, at „til at forestaa Forsørgelsen af Fattige vil det offentlige Fattigvæsen kun da være stiftet, saafremt det kan adskille de Trængende, som det understøtter, i bestemte Klasser og behandle disse efter ensartede Regler, hvorimod det, saafremt en saadan Adskillelse ikke kan gennemføres, uundgaalig vil komme til at behandle nogle for strengt og andre for mildt“.

I de Forslag, der, som nævnt ovenfor, have været forelagte Rigsdagen til Behandling, er Regjeringen kun i meget ringe Grad gaaet ind paa denne Grundtanke om en Adskillelse, og i alle dens Forslag fremtræder derfor som Hovedregel den nuværende ensartede Forsørgelse af alle Trængende i et offentligt Fattigvæsen, hvorved det saakaldte frie Fattigvæsen ikkun kommer til at indtage en ubetydelig og underordnet Plads. Udvalgets Flertal har derimod været enigt med Kommissionen i, at der bør søges tilveiebragt en forskjellig Forsørgelsesmaade for de Trængende, og at denne heldigst lader sig gennemføre ved at gjøre den offentlige Forsørg til Gjenstand for to særskilte Love. I Henhold hertil har Flertallet ligeledes været enigt om at foreslaa, at de Bestemmelser, som angaa særlige Trængstilsælde, Kapitel 8, udgaa, ligesom hele Udvalget maa anse det for heldigst at lade Kapitel 9 udgaa af Loven om det offentlige Fattigvæsen og optages som særlig Lov, hvor disse Bestemmelser kunne fremtræde paa en langt mere fyldestgjørende Maade end som Del af Loven om det offentlige Fattigvæsen. Flertallet anser en saadan Adskillelse for fuldkommen stemmende med Grundlovens § 84, og det tillægger dette Hensyn saamegen Betydning, at det ikke kan undlade her at bemærke, at det ikkun er Haabet om, at